

Snakk om det!

Strategi for seksuell helse 2017 - 2022

Steinkjer, 24.01.2017

Tema

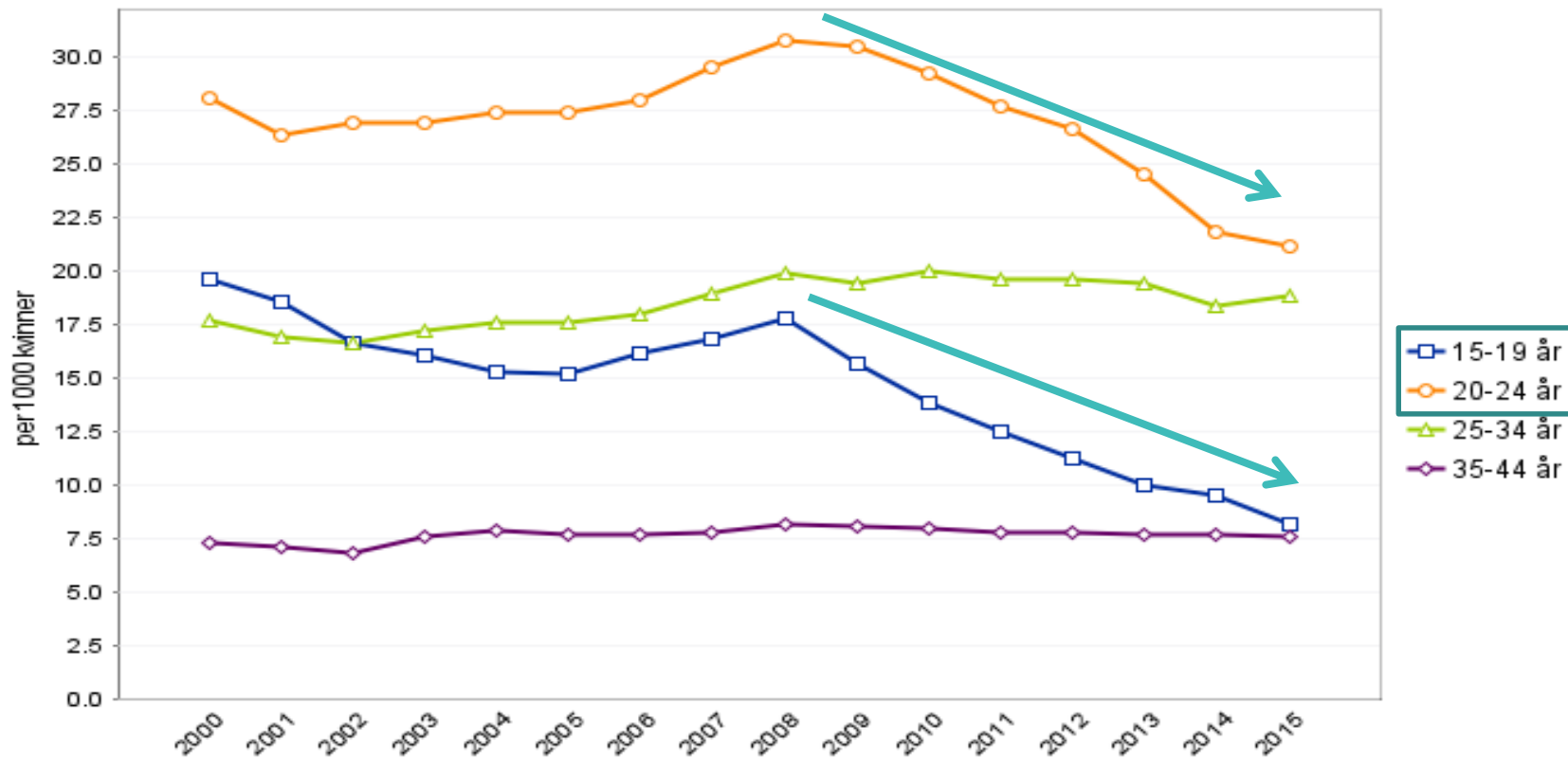
- Litt bakgrunn
- Ny strategi
 - Et bredere perspektiv
 - Hva innebærer et bredere perspektiv?
 - Funksjonshemming og seksuell helse
 - Hvilke konkrete spor kommer i femårsperioden?

Litt bakgrunn

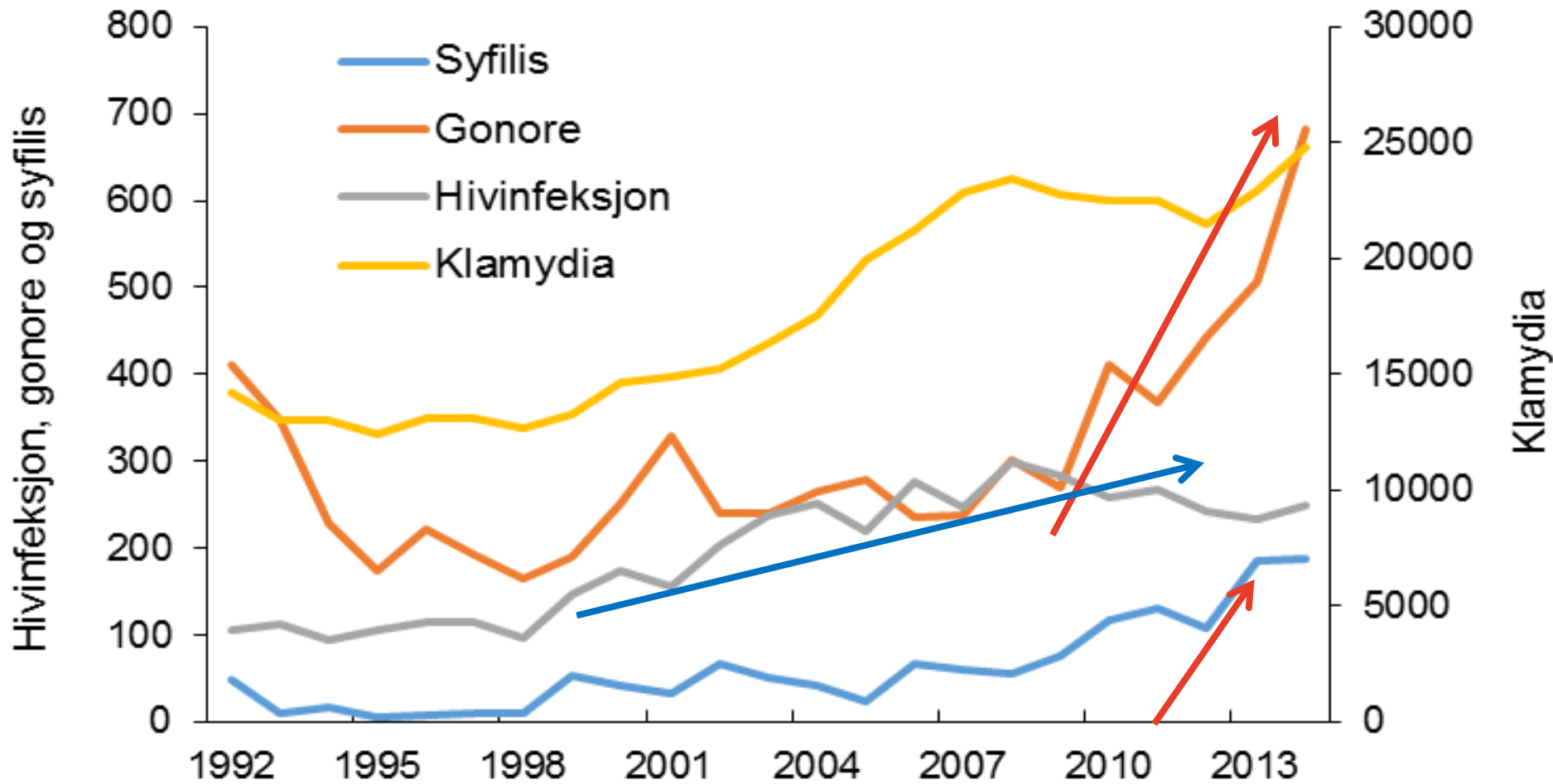
Om utviklingen og virkemidlene

Abortraten 2000 - 2015

Antall tilfeller

Virkemidler

Typiske virkemidler

- **Kunnskap**
 - Informasjon og veiledning
 - Seksualitetsundervisning
 - Likepersoner
- **Tilgjengelighet**
 - Til prevensjon
 - Til tjenester
 - Til testtilbud (og behandling)

Ny strategi

Et bredere perspektiv og nye målgrupper

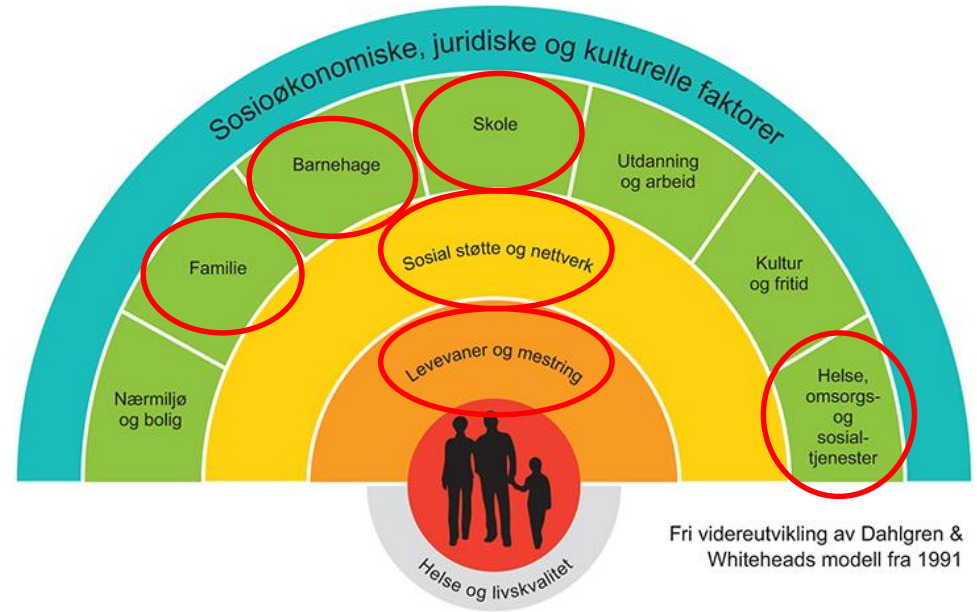
Et bredere perspektiv ~~What is it?~~ **Snakk om det!**

Strategien tar utgangspunkt i at seksualitet er en helsefremmende ressurs i alle livsfaser, og at individets handlingskompetanse for å ivareta god seksuell helse bidrar til god livskvalitet og god helse for den enkelte.

*...a state of **physical**, **emotional**, **mental** and **social** well-being in relation to sexuality; it is not merely the absence of disease, dysfunction or infirmity. Sexual health requires a positive and respectful approach to sexuality and sexual relationships, as well as the possibility of having pleasurable and safe sexual experiences, **free of coercion, discrimination and violence**. For sexual health to be attained and maintained, the **sexual rights** of all persons must be respected, protected and fulfilled*

Målgrupper

- Befolkningen som individer og nærstående
- Bruker- og interesseorganisasjoner
- Helsepersonell
- Forvaltningen

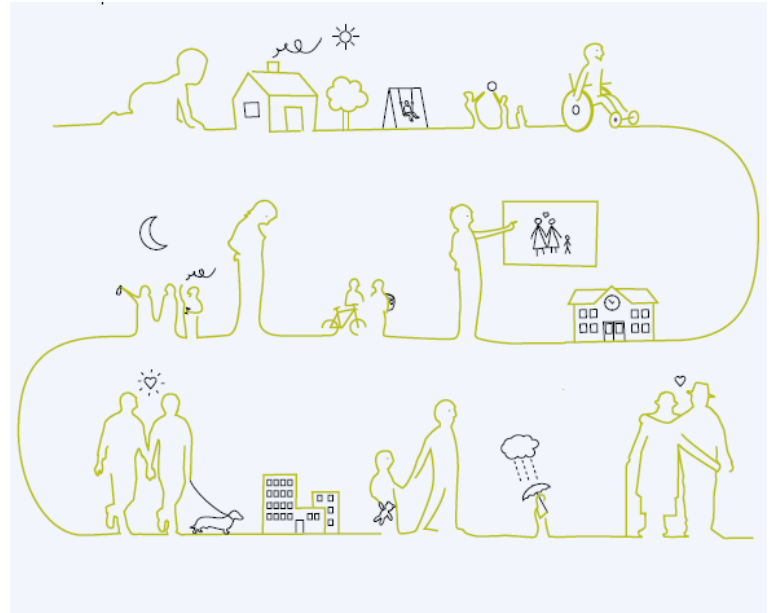
Ny strategi

Hva innebærer et bredere perspektiv
og nye målgrupper?

Et bredere perspektiv betyr

- Hele livsløpet, nytt med de minste barna, voksne og eldre
- Et ressurs- og mestringsperspektiv
- Respekt for mangfold og positive holdninger
- Vektlegging av seksuelle rettigheter
- Sosial ulikhets-perspektivet
- Treatment as prevention og nye forebyggende metoder

Virkemidler → Seksuell autonomi og mestring

Typiske virkemidler

- **Kunnskap**
 - Informasjon og veiledning
 - Seksualitetsundervisning
 - Likepersoner
- **Tilgjengelighet**
 - Til prevensjon
 - Til tjenester
 - Til testtilbud (og behandling)

Det bredere perspektiv

- Begrepsapparat og grensesetting i barnehagen og en oppgradering av seksualitetsundervisningen
- Foreldres rolle
- Digitale flater
- Seksualitet som et ledd i utredning, behandling og (re)habilitering
- Overgrepssproblematikk
- Lokale indikatorer, oversiktsarbeid

Ny strategi

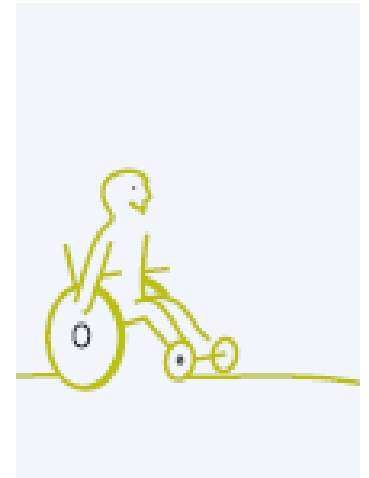
Funksjonshemming og seksuell helse

Funksjonshemming og seksuell helse 1

Tjenesteutvikling

- En forståelse i helse- og omsorgstjenesten for koblingen mellom seksuell helse og generell helse
 - kunnskap i profesjonene
- Det ønskes tematisert, men tas ikke opp
 - Ved behandling
 - Ved kroniske tilstander
- Seksuell dysfunksjon er en vanlig følgetilstand ved sykdom og medikamenter
- PLISSIT-modellen

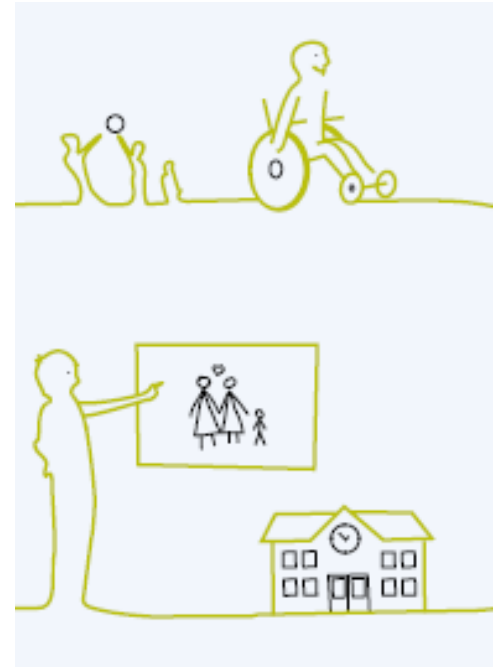
Funksjonshemming og seksuell helse 2

Seksualitetsundervisning

- En ekstrakomponent
- En rettighet

Likepersoner

- Unge funksjonshemmede
 - «Sex som funker»
- Skeiv ungdom

Ny strategi

Konkrete spor fremover

Konkrete nye spor

- Revurdere kompetansestrategien for barnehagen
- Tilrettelagt undervisningsmaterieil
- Veiledning på helsestasjon
- Informasjon til asylsøkere og nyankomne
- Kompetansemålene for seksualitetsundervisning
 - Undersøkelse av seksualitetsundervisningen
- Digital samordning og nye selvbetjeningsløsninger
- Kondomkampanje mot grupper med høy smitterisiko
- Prep og hjemmetest
- Tematisering av seksualitet i helse- og omsorgstjenestene
- Tematisering av seksualitet i grunnutdanninger
- Opptappingsplan for vold og overgrep i nære relasjoner

Konkrete spor internasjonalt

- Videreføre et sterkt engasjement for å bekjempe dødelighet og styrke helse-tilbudene og reproduktive rettigheter for kvinner og jenter, herunder tenåringsjenter
- Styrke den internasjonale innsatsen mot kjønnslemlestelse av jenter
- Fortsette arbeidet mot barne- og tvangsekteskap gjennom multilaterale og bilaterale kanaler
- Arbeide for internasjonal aksept for seksuelle rettigheter og rett til abort
- Videreføre Norges mangeårige innsats for å fremme seksuell helse og bekjempe hiv gjennom ulike multilaterale og bilaterale kanaler
- Videreføre Norges aktive pådriverarbeid innen global utdanning og global helse og vektlegge viktigheten av å koble utdanning og helse for oppnåelse av bærekraftsmålene

Takk for meg!

Karl.Kristian.Radahl.Kirchhoff@helsedir.no